

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

**ZAWODY DEFICYTOWE
I NADWYŻKOWE
W 2019 ROKU**

Warszawa, czerwiec 2020 r.

Opracowanie:

Wydział Analiz i Statystyki (AM)

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

SPIS TREŚCI

Uwagi metodyczne	4
Wstęp	10
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	10
1.1. Bezrobotni i oferty pracy	10
1.2. Popyt na pracę	16
2. Ranking elementarnych grup zawodów	21
2.1. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych	21
2.2. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych	23
2.3. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych	24
3. Analiza umiejętności/predyspozycji	24
4. Analiza rynku edukacyjnego	27
Podsumowanie	33
Informacja sygnałna w 2019 r. w kraju i wg województw	35

Uwagi metodyczne

1. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm., art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Umożliwia pozyskanie istotnych informacji o strukturze bezrobocia czy potrzebach kadrowych pracodawców. Ponadto jego celem jest koordynacja szkoleń osób bezrobotnych oraz kształtowanie oferty edukacyjnej.

Niniejszy raport jest kolejnym raportem, jaki został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu, realizowanego ze środków EFS, „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy”.

2. Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności wykorzystywanym w monitoringu na poziomie kraju są dane pochodzące z systemu informatycznego „Syriusz Std.” Z uwagi na fakt, że dane te stanowią zaledwie pewną część informacji na temat rynku pracy, w monitoringu wykorzystywane są również dodatkowe źródła danych, do których należą dane pochodzące z badania ofert pracy w Internecie oraz dane wtórne (wynikowe) pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN, dane z badań Głównego Urzędu Statystycznego (badanie popyt na pracę, dane z BAEL). Jednocześnie z uwagi na fakt, że nie zostało jeszcze opracowana aktualizacja narzędzia do prognozy zatrudnienia, raport nie zawiera rozdziału dotyczącego prognoz rynku pracy.
3. W 2019 r. badanie ofert pracy w Internecie wojewódzkie urzędy pracy przeprowadziły środkowym miesiącu każdego kwartału, w każdą środę.
4. W 2019 r. nie zostało przeprowadzone badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw z uwagi przede wszystkim na zgłaszane przez urzędy pracy problemy z właściwym doborem próby do badania.
5. Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanых przez pracodawców, choć zauważyć należy, że w danych tych występują braki wynikające z niewpisywania informacji nt. umiejętności do

systemów informatycznych. Niedoskonałości te występują mimo utworzenia słownika umiejętności w metodologii i jego późniejszej modyfikacji.

W monitoringu nie są analizowane uprawnienia, gdyż słownik zaproponowany w metodologii wzbudzał szereg kontrowersji oraz zastrzeżeń i zdecydowano, że nie jest możliwe stworzenie jednolitego katalogu uprawnień.

Należy dodać, że monitoring ma na celu identyfikację elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych. Głównym powodem rezygnacji z analizy na poziomie zawodów było częste wskazywanie tzw. pozostałych (...) jako deficytowe lub nadwyżkowe, co często wynikało z nieprecyzyjnego klasyfikowania bezrobotnych lub ofert pracy do zawodów.

6. Podstawowe pojęcia i definicje występujące w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, wyższe od mediany, a napływ bezrobotnych przewyższa odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby, wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia i praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu.

Upewnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobyte w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych dostępnych na portalu „Zielona Linia”, (zwanych dalej ofertami internetowymi) wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. Pierwotnie autorzy metodologii zamierzali wykorzystać również oferty z Biuletynu Informacji Publicznej (BIP), ale w procesie wdrożenia wskazano na bardzo dużą pracochłonność tego rozwiązania w sytuacji, gdy nie udało się stworzyć Centralnej Bazy Ofert Pracy Sektora Publicznego. Do liczby ofert pracy włączono natomiast oferty pracy z OHP i EURES.

Odsetek ofert subsydiowanych – jest to udział ofert subsydiowanych w danej grupie zawodów do wszystkich ofert w tej grupie zawodów. Oferty subsydiowane to oferty zatrudnienia i innej pracy zarobkowej (np. prace, interwencyjne, doposażenia stanowiska pracy itd.) oraz miejsca aktywizacji zawodowej.

Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej – jest to udział miejsc aktywizacji zawodowej (stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i prac społecznie użytecznych) w danej grupie zawodów do liczby wszystkich miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Długotrwale bezrobotny – pozostający bez pracy powyżej 12-tu miesięcy od dnia zarejestrowania się.

Bezrobotny absolwent – bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu.

Wskaźniki wykorzystane do określenia grup deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych na rynku pracy i ich sposób interpretacji

Wskaźnik struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy

Liczony jako iloraz sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy w danej elementarnej grupie zawodów do sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy ogółem w danym okresie sprawozdawczym:

$$WSK_t^k = \frac{\bar{B}_t^k + \bar{O}_t^k}{\bar{B}_t + \bar{O}_t}$$

gdzie: $\bar{B}_t^k = \frac{\sum_{m=1}^n B_m^k}{n}$; oraz: $\bar{O}_t^k = O_{t-1}^k + \frac{NO_t^k}{n}$

$\bar{B}_t^k$ – średniomiesięczna liczba bezrobotnych¹ w grupie zawodów k w okresie t;

$\bar{O}_t^k$ – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy² w grupie zawodów k w okresie t;

B_m^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca m;

O_t^k – liczba ofert pracy w grupie zawodów k na koniec okresu t;

NO_t^k – napływ ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t;

n – liczba miesięcy (m) w okresie t.

Analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych poddawane będą te grupy elementarne, dla których **wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższa niż decyl pierwszy**, tj.:

$$WSK_t^k > D_1$$

Warunek ten pozwala na wyłączenie z analizy elementarnych grup zawodów nieistotnych z punktu widzenia analizowanego rynku pracy (tzn. takich grup zawodów, dla których liczba bezrobotnych i ofert pracy była relatywnie niska).

Wskaźnik dostępności ofert pracy

Informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej **elementarnej** grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy.

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

$\bar{B}_t^k$ - średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t;

$\bar{O}_t^k$ - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów w okresie t

¹ Wartości odnoszą się do stanów w końcu okresu sprawozdawczego.

² Wartości odnoszą się do sumy stanu z końca okresu poprzedniego i napływu w danym okresie.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Informuje o wysokości odsetka bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k jaką stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca;

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t .

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k .

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t ;

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t .

7. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż średni stan bezrobotnych w analizowanym okresie, odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ; **zawody maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów deficytowych).

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w analizowanym okresie, odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekracza mediany a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ lub jest mu równy.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany i niskim odpływem bezrobotnych, natomiast **zawody maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których w danym okresie sprawozdawczym nie występują żadne oferty pracy, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie

przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero). Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów nadwyżkowych).

Tabela 1. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Grupy zawodów	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B/O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

8. Obok części opisowej raport zawiera również załącznik tabelaryczny składający się z części dotyczącej rynku pracy i zawierającej tabele prezentujące wartości mierników stosowanych w monitoringu w układzie wielkich grup zawodów oraz elementarnych grup zawodów oraz z części dotyczącej rynku edukacyjnego zawierającej tabele prezentujące liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wg ostatnio ukończonej szkoły oraz wg elementarnych grup zawodów.
9. Wszystkie informacje sygnałne oraz raporty dla kraju, województw i powiatów znaleźć można na stronie <http://mz.praca.gov.pl/>
10. Obok monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych urzędy pracy w 2019 roku realizowały badanie pt. Barometr zawodów. Jest to badanie komplementarne w stosunku do monitoringu zawodów. Przede wszystkim jest to badanie jakościowe, w którym oceny czy dana grupa zawodów będzie deficytowa, zrównoważona czy nadwyżkowa dokonują paneliści. Podkreślenia wymaga, że w barometrze stworzono własną, na potrzeby badania klasyfikację zawodów. Zatem grupy zawodów mogą różnić się od przedstawionych w monitoringu z uwagi na wykorzystanie różnych klasyfikacji, ale również zastosowanie innych metod definiowania grup deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych.

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Podstawowym poziomem dezagregacji przyjętym do porównań jest grupa elementarna (kod 4-cyfrowy). Zmiana wskaźników pozwalających na wnioskowanie o deficycie lub nadwyżce w nowej metodologii powoduje, że brak jest możliwości porównania z wynikami monitoringu prowadzonego do końca 2014 r. Ponadto dane dotyczące bezrobotnych pozyskiwane do monitoringu pochodzą z danych wpisywanych do systemów informatycznych, a zatem różnią się od wynikających z załącznika 3 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy z uwagi choćby na dokonywane korekty i uzupełnienia danych w systemach.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1.1. Bezrobotni i oferty pracy

W latach 2003–2008 z roku na rok obserwowano stałą tendencję spadku bezrobocia rejestrowanego. W końcu 2009 r. po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się do 1 892,7 tys. osób, czyli wzrost poziomu bezrobocia w skali roku wyniósł 418,9 tys. osób, tj. 28,4%. Stopa bezrobocia wyniosła 12,1%, tj. wzrosła o 2,6 p. p. W kolejnych latach miał miejsce systematyczny wzrost zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia rejestrowanego, choć dynamika wzrostu słabła. W końcu 2013 r. wzrost bezrobocia wyniósł 1,0%, tj. liczba bezrobotnych w skali roku zwiększyła się o 21,1 tys. osób do 2 157,9 tys., a wskaźnik bezrobocia wyniósł 13,4%. Od tego czasu utrzymywał się trend spadkowy poziomu bezrobocia w Polsce.

W końcu 2014 r. liczba bezrobotnych obniżyła się do 1 825,2 tys. osób, a w końcu 2018 r. spadła poniżej 1 mln osób i wyniosła 968,9 tys. osób. Rok 2019 był kolejnym rokiem, w którym utrzymywał się spadkowy trend w kształtowaniu się liczby bezrobotnych. W końcu 2019 r. liczba bezrobotnych spadła poniżej 900 tys. i wyniosła 866,4 tys. osób. Na przestrzeni 29 lat nigdy **poziom bezrobocia w końcu roku nie był niższy.**

Z kolei wskaźnik bezrobocia w końcu 2019 r. **wyniósł 5,2%**, co oznacza, że obniżył się o 0,6 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 r. i jednocześnie był najniższy od 29 lat (w grudniu 1990 r. wyniósł 6,1%).

Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki w końcu 2019 r. w porównaniu do końca 2018 r. **we wszystkich województwach poziom bezrobocia obniżył się, jak również spadło jego natężenie**. Spadek liczby bezrobotnych kształtował się w przedziale od 4,7% w świętokrzyskim do 16,9% w śląskim, zaś spadek stopy bezrobocia zamykał się w przedziale od 0,4 punktu procentowego w województwach świętokrzyskim i wielkopolskim do 1,4 punktu procentowego w województwie warmińsko-mazurskim.

Wg stanu w końcu 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było **743,2 tys. bezrobotnych posiadających zawód**. Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mieli bezrobotni posiadający zawód z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy (182,1 tys. osób, tj. 21%), a następnie bezrobotni z grupy robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (20,3% tj. 176,2 tys. osób). Były to również grupy wielkie o największym napływie i odpływie bezrobotnych w 2019 roku. Należy jednocześnie podkreślić, że w obydwu grupach odpływ przewyższał napływ bezrobotnych, co w efekcie spowodowało spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu do poprzedniego roku.

Marginalne znaczenie w strukturze grup wielkich posiadała grupa siły zbrojne (w końcu roku zarejestrowanych było 0,5 tys. osób z tej grupy).

Porównując strukturę ofert pracy występujących w Centralnej Bazie Ofert Pracy (CBOP) zawierającej oferty z PUP, EURES i OHP, do ofert internetowych widać, że o ile w strukturze ofert z CBOP największy udział stanowiły oferty z grupy wielkiej pracownicy wykonujący prace proste (442,2 tys., tj. 30,3% ogółu ofert z CBOP), następnie z grupy wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (256,5 tys., tj. 17,6% ogółu ofert z CBOP) oraz z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy (218,8 tys., tj. 15% ogółu), o tyle w strukturze ofert internetowych zdecydowanie na pierwszym miejscu uplasowała się grupa wielka specjaliści (208,9 tys. czyli 38,2% ogółu ofert internetowych). Kolejną, istotną grupą zawodów, częściej szukającą pracy za pomocą internetu była grupa wielka technicy i inny średni personel (99,6 tys., tj. 18,2% ogółu ofert internetowych).

Tabela 2. Bezrobotni oraz oferty pracy w 2019 roku wg wielkich grup zawodów

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem posiadający zawody			Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek (%) w CBOP*	
	napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	CBOP*	Internet	ofert subsydiowanych	miejsc aktywizacji zawodowej
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15 402	16 138	9 210	8 994	57 221	4,61	1,03
Specjaliści	175 511	185 729	86 298	62 007	208 882	19,41	12,96
Technicy i inny średni personel	187 956	200 817	102 310	95 834	99 577	24,69	16,72
Pracownicy biurowi	76 315	81 779	41 539	170 035	42 395	29,77	22,38
Pracownicy usług i sprzedawcy	284 830	309 172	182 106	218 839	73 808	34,18	20,52
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	19 326	21 699	15 420	15 180	146	12,35	8,12
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	291 108	313 553	176 246	256 537	26 147	10,59	4,69
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	78 010	83 082	46 535	191 952	23 061	4,98	1,26
Pracownicy wykonujący prace proste	129 887	141 021	83 012	442 206	15 436	7,31	3,79
Siły zbrojne	1 177	1 235	508	0	0	0,00	0,00
Razem	1 259 522	1 354 225	743 184	1 461 584	546 673	15,90	9,55

* CBOP=PUP+EURES+OHP

Prawie 16% ofert w CBOP stanowiły oferty pracy subsydiowanej. Wśród ofert pracy w CBOP odsetek ofert subsydiowanych oscylował od 4,6% w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy do 34,2% w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy, co prezentuje tabl. 2.

Natomiast odsetek miejsc aktywizacji zawodowej przekroczył 9,5% i zamykał się w przedziale od 1,0% w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy do 22,4% w grupie wielkiej pracownicy biurowi.

Elementarne grupy zawodów, w których w końcu 2019 roku odnotowano największą liczbę bezrobotnych prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Grupy elementarne zawodów o największej liczbie bezrobotnych

stan w końcu okresu sprawozdawczego

Kod zawodu	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	88 953
5120	Kucharze	23 657
5153	Gospodarze budynków	18 589
7222	Ślusarze i pokrewni	16 991
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	16 385
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	15 843
5141	Fryzjerzy	15 074
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	14 935
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	14 716
4110	Pracownicy obsługi biurowej	14 702
7112	Murarze i pokrewni	14 290
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	14 106
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	13 616
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	12 537
3115	Technicy mechanicy	10 711

Łącznie w ww. 15 grupach elementarnych zarejestrowanych było 305,1 tys. bezrobotnych, co stanowiło prawie połowę (41,0%) ogólnej liczby bezrobotnych posiadających zawód. Zdecydowanie najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2019 r. posiadało zawody z grupy elementarnej Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), w której w końcu 2019 roku zarejestrowanych było 89,0 tys. osób, czyli prawie połowa (48,8%) bezrobotnych z grupy wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy. Grupa sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) była także grupą o zdecydowanie największym napływie bezrobotnych w 2019 roku, który wyniósł 132,1 tys. osób i był ponad 3,5-krotnie wyższy niż w kolejnej grupie elementarnej pod względem wysokości napływu, czyli kucharzy (36,0 tys.). Na trzecim miejscu znalazła się grupa elementarna mechanicy pojazdów samochodowych (napływ 33,6 tys. osób). Należy zauważyć, że spośród 15 grup elementarnych o największym napływie bezrobotnych w 2019 roku, 14 z nich znalazło się w 15-ce grup elementarnych o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

W celu określenia, którzy bezrobotni rejestrują się w urzędach pracy w relacji do tych, którzy deklarują fakt rejestracji w urzędzie pracy w BAEL porównano strukturę bezrobotnych poprzednio pracujących, zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (PUP) ze strukturą bezrobotnych poprzednio pracujących wg Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Liczba poprzednio pracujących w ujęciu BAEL jest znacznie niższa niż wśród zarejestrowanych w PUP, co wynikać może z różnic metodologicznych obu badań, ale głównie z faktu, że

BAEL opiera się na deklaracjach respondentów. Bezrobotni poprzednio pracujący w grupach wielkich: pracownicy usług i sprzedawców; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy przy pracach prostych w BAEL rzadziej deklarowali fakt rejestracji w urzędzie pracy niż w pozostałych grupach.

Tabela 4. Bezrobotni poprzednio pracujący wg wielkich grup zawodów w 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w PUP *		Bezrobotni poprzednio pracujący wg BAEL**		Wskaźnik Zróżnicowania (PUP vs BAEL)
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	
Ogółem	745 122	100,00	389 175	100,00	x
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14 487	1,94	11 725	3,01	0,65
Specjaliści	39 377	5,28	34 775	8,94	0,59
Technicy i inny średni personel	47 881	6,43	36 225	9,31	0,69
Pracownicy biurowi	65 916	8,85	41 550	10,68	0,83
Pracownicy usług i sprzedawcy	215 622	28,94	88 250	22,68	1,28
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	10 346	1,39	5 300	1,36	1,02
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	145 570	19,54	71 550	18,39	1,06
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	60 059	8,06	34 725	8,92	0,90
Pracownicy przy pracach prostych	145 121	19,48	65 075	16,72	1,16
Siły zbrojne	743	0,10	x	x	x

* Średnia arytmetyczna ze stanów na koniec miesiący

** Średnia arytmetyczna z kwartałów

W monitoringu podjęta została również próba porównania struktury ofert pracy pochodzących z CBOP oraz ofert internetowych. W 2019 roku do CBOP (obejmującej oferty zgłoszone do PUP, oferty OHP oraz oferty EURES) zostało zgłoszonych 1 461,6 tys. ofert wobec 546,7 tys. ofert internetowych. Zatem oferty internetowe stanowiły 27,2% ogólnej liczby ofert w 2019 roku (rok wcześniej 26%).

Jeśli chodzi o strukturę ofert pracy (patrz tabl. 5) w 2019 roku najwięcej ofert pracy w CBOP zostało zgłoszonych dla zawodów z grupy wielkiej pracownicy wykonujący prace proste – 442,2 tys. ofert (1/3 ogółu ofert w CBOP), natomiast w ofertach internetowych – 4 na 10 ofert pracy dotyczyło zawodów z grupy wielkiej specjaliści (208,9 tys. ofert). W zawodach z takich grup wielkich, jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści oraz technicy i inny średni personel wskaźnik zróżnicowania struktury ofert pracy ukształtował się poniżej 1,

co oznacza, że dla zawodów z ww. grup pracodawcy znacznie częściej oferowali pracę za pośrednictwem portali internetowych.

Tabela 5. Oferty pracy wg wielkich grup zawodów w 2019 roku

Wyszczególnienie	Oferty pracy zgłoszone w CBOP*		Oferty internetowe		Razem oferty	wskaźnik zróżnicowania (CBOP vs Internet)
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %		
Ogółem	1 461 584	100,0	546 673	100,00	2 008 257	x
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8 994	0,62	57 221	10,47	66 215	0,06
Specjaliści	62 007	4,24	208 882	38,21	270 889	0,11
Technicy i inny średni personel	95 834	6,56	99 577	18,22	195 411	0,36
Pracownicy biurowi	170 035	11,63	42 395	7,76	212 430	1,50
Pracownicy usług i sprzedawcy	218 839	14,97	73 808	13,50	292 647	1,11
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	15 180	1,04	146	0,03	15 326	38,89
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	256 537	17,55	26 147	4,78	282 684	3,67
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	191 952	13,13	23 061	4,22	215 013	3,11
Pracownicy wykonujący prace proste	442 206	30,26	15 436	2,82	457 642	10,72
Siły zbrojne	0	0,00	0	0,00	0	x

* CBOP=PUP+EURES+OHP

W pozostałych grupach wielkich omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie powyżej 1 i oscylował w przedziale od 1,11 (w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy) do 38,89 (w grupie wielkiej rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy). Wskazuje to, że dla zawodów z tych grup oferty były zgłaszane przede wszystkim w PUP-ach.

Biorąc pod uwagę strukturę ofert pracy w poszczególnych grupach wg źródeł, w jakich były zamieszczone (patrz tabl. 6) można zauważyć, że oferty internetowe stanowiły ponad 86% ofert pracy skierowanych do grupy wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 8 na 10 ofert dla specjalistów, 5 na 10 ofert dla techników, 20% ofert dla pracowników biurowych, ponad 25% ofert dla pracowników usług i sprzedawców. W przypadku pozostałych grup wielkich 90% i więcej ofert było zgłoszonych do PUP.

Tabela 6. Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2019 roku

Wyszczególnienie	CBOP*	Oferty internetowe	Razem oferty
Ogółem	72,78	27,22	100,00
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	13,58	86,42	100,00
Specjaliści	22,89	77,11	100,00
Technicy i inny średni personel	49,04	50,96	100,00
Pracownicy biurowi	80,04	19,96	100,00
Pracownicy usług i sprzedawcy	74,78	25,22	100,00
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	99,05	0,95	100,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	90,75	9,25	100,00
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	89,27	10,73	100,00
Pracownicy wykonujący prace proste	96,63	3,37	100,00
Siłły zbrojne	0,0	0,0	x

* CBOP=PUP+EURES+OHP

1.2. Popyt na pracę

Źródło danych w niniejszym podrozdziale stanowi prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny badanie popytu na pracę.

Od 2007 roku badaniem objęto podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób i jest ono realizowane metodą reprezentacyjną, z kwartalną częstotliwością. Podstawowe informacje, jakie otrzymuje się z badania popytu na pracę, to popyt zrealizowany i niezrealizowany, czyli pracujący i wolne miejsca pracy według grup zawodów oraz dane na temat liczby nowo utworzonych oraz zlikwidowanych miejsc pracy w okresie sprawozdawczym według cech charakteryzujących zakłady pracy, tj. rozmieszczenie przestrzenne, sektory własnościowe, rodzaje działalności oraz wielkość jednostek.

Tabela 7. Pracujący oraz wolne miejsca pracy w 2019 roku

przeciętna w roku

Województwa	Liczba pracujących (w tys.)	Wolne miejsca pracy (w tys.)	Wskaźnik wolnych miejsc pracy (odsetek niewykorzystanych wolnych miejsc pracy)
Dolnośląskie	992,1	11,7	1,17
Kujawsko-pomorskie	583,9	4,9	0,83
Lubelskie	534,6	3,1	0,58
Lubuskie	275,6	2,6	0,94
Łódzkie	876,8	8,8	1,00
Małopolskie	1 151,6	15,3	1,31
Mazowieckie	2 731,6	35,4	1,28
Opolskie	274,5	2,6	0,94
Podkarpackie	535,5	3,0	0,55
Podlaskie	265,4	2,3	0,87
Pomorskie	752,1	9,6	1,25
Śląskie	1 561,3	18,7	1,18
Świętokrzyskie	312,2	2,8	0,87
Warmińsko-mazurskie	384,6	3,4	0,87
Wielkopolskie	1 417,1	12,8	0,89
Zachodniopomorskie	460,8	5,2	1,11
Ogółem	13 109,6	142,1	1,07

W 2019 roku przeciętnie w roku pracowało 13 109,6 tys. osób, czyli o 249,1 tys. (1,9%) więcej niż rok wcześniej. Największy udział w ogólnej liczbie pracujących miały (podobnie, jak w poprzednich latach) województwa: mazowieckie, o przeciętnej liczbie pracujących 2 731,6 tys. osób (20,8% ogółu pracujących), śląskie 1 561,3 tys. pracujących (11,9% ogółu pracujących) oraz wielkopolskie 1 417,1 tys. osób (10,8% ogółu pracujących). Województwo mazowieckie było również województwem o zdecydowanie największej liczbie wolnych miejsc pracy w 2019 roku – 35,4 tys., czyli 1/4 ogółu wolnych miejsc pracy.

Jeśli chodzi o wskaźnik wolnych miejsc pracy, czyli stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do ogółu zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy, w 2019 roku oscylował on w przedziale od 0,55 w województwie podkarpackim do 1,31 w województwie małopolskim, przy średnim dla kraju na poziomie 1,07.

Tabela 8. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2018 roku

Wyszczególnienie	Stan na koniec kwartału				
	I	II	III	IV	przeciętna w roku
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,43	0,49	0,42	0,35	0,42
Specjaliści	0,87	0,86	1,02	0,85	0,90
Technicy i inny średni personel	0,88	0,85	0,84	0,80	0,84
Pracownicy biurowi	0,95	0,72	0,78	0,79	0,81
Pracownicy usług i sprzedawcy	0,72	1,18	1,03	0,85	0,95
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,78	0,91	0,39	0,17	0,57
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,96	1,99	1,92	1,54	1,86
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1,51	1,49	1,52	1,25	1,45
Pracownicy wykonujący prace proste	1,17	1,27	1,12	1,03	1,15
Ogółem	1,08	1,13	1,12	0,95	1,07

Najwyższy wskaźnik wolnych miejsc pracy wystąpił w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (przeciętnie w roku 1,86).

Wykres 1. Wskaźnik niewykorzystania wolnych miejsc pracy według województw w 2019 roku w %

W 2019 roku przeciętna liczba wolnych miejsc pracy wynosiła 142,1 tys. wobec 153,4 tys. w 2018 r. Przeciętnie w roku najwięcej miejsc pracy było w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (34,9 tys., tj. 24,6% ogółu wolnych miejsc pracy) oraz w grupie wielkiej specjaliści (25,7 tys., tj. 18,1% ogółu). Grupa wielka specjaliści była również grupą charakteryzującą się w 2019 roku największą liczbą nowo utworzonych miejsc pracy – przeciętnie w roku 7,5 tys., czyli prawie 1/4 ogółu nowo utworzonych miejsc pracy (24,3%). Natomiast największym udziałem wolnych nowo utworzonych miejsc pracy w ogólnej liczbie wolnych miejsc

pracy w danej grupie, ok. 30% charakteryzowały się 3 grupy wielkie: technicy i inny średni personel; przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści (przy średniej dla kraju na poziomie 22%).

Tabela 9. Wolne oraz wolne nowo utworzone miejsca pracy według wielkich grup zawodów w 2019 roku (przeciętna w roku)

Wyszczególnienie	Wolne miejsca pracy (w tys.)	Wolne nowo utworzone miejsca pracy	
		w tys.	udział (w %) w wolnych miejscach pracy*
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4,5	1,3	29,64
Specjaliści	25,7	7,5	29,17
Technicy i inny średni personel	9,8	3,1	31,16
Pracownicy biurowi	14,1	4,1	28,87
Pracownicy usług i sprzedawcy	17,5	3,1	17,82
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2	0,0	23,61
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	34,9	5,2	15,02
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	23,0	4,6	19,78
Pracownicy wykonujący prace proste	12,5	2,0	15,86
Ogółem	142,1	30,9	21,73

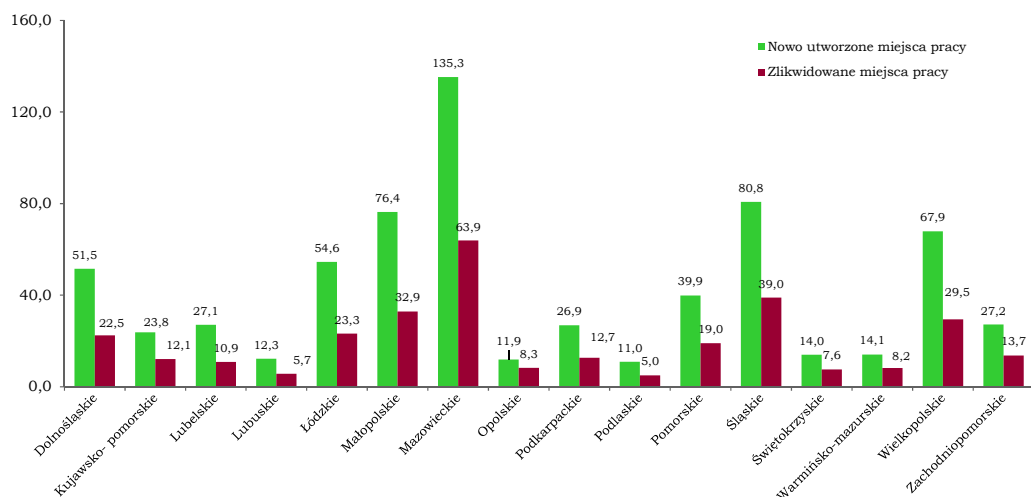
* Udział procentowy był liczony z liczb z 4 miejscami po przecinku.

W całym 2019 r. utworzono 674,8 tys. miejsc pracy wobec 717,8 tys. miejsc pracy w 2018 r. Biorąc pod uwagę przekrój wojewódzki zdecydowanie najwięcej w 2019 roku było nowo utworzonych miejsc pracy w województwie mazowieckim (135,3 tys., czyli 20,1% ogółu nowo utworzonych miejsc pracy). Jednocześnie w województwie mazowieckim najwięcej zostało zlikwidowanych miejsc pracy (63,9 tys., czyli 20,4% ogółu zlikwidowanych miejsc pracy). W efekcie płynność miejsc pracy w mazowieckim (czyli różnica pomiędzy nowo utworzonymi, a zlikwidowanymi miejscami pracy) wyniosła 71,4 tys., co uplasowało województwo zdecydowanie na pierwszej pozycji pod względem wskaźnika płynności miejsc pracy.

Tabela 10. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy (w tys.) według województw w 2019 roku

Województwo	Nowo utworzone miejsca pracy (1)	Zlikwidowane miejsca pracy (2)	Płynność miejsc pracy (1)-(2)
Dolnośląskie	51,5	22,5	29,0
Kujawsko-pomorskie	23,8	12,1	11,7
Lubelskie	27,1	10,9	16,2
Lubuskie	12,3	5,7	6,6
Łódzkie	54,6	23,3	31,3
Małopolskie	76,4	32,9	43,5
Mazowieckie	135,3	63,9	71,4
Opolskie	11,9	8,3	3,7
Podkarpackie	26,9	12,7	14,3
Podlaskie	11,0	5,0	6,0
Pomorskie	39,9	19,0	20,9
Śląskie	80,8	39,0	41,9
Świętokrzyskie	14,0	7,6	6,4
Warmińsko-mazurskie	14,1	8,2	5,9
Wielkopolskie	67,9	29,5	38,4
Zachodniopomorskie	27,2	13,7	13,5
Ogółem	674,8	314,1	360,7

Wykres 2. Nowo utworzone oraz zlikwidowane miejsca pracy (w tys.) w 2019 r. według województw

We wszystkich województwach liczba nowo utworzonych miejsc pracy przeważała nad zlikwidowanymi. W całym 2019 r. zlikwidowano 314,1 tys. miejsc pracy wobec 300,5 tys. miejsc pracy zlikwidowanych w 2018 r. Zatem w ostatnim roku liczba zlikwidowanych miejsc pracy wzrosła, przy spadku nowo utworzonych miejsc pracy w tym samym czasie, ale saldo wciąż jest dodatnie.

2. Ranking elementarnych grup zawodów

W 2019 roku na poziomie kraju żadna grupa elementarna nie spełniła warunków, aby zostać zaliczoną do grupy maksymalnie deficytowej ani maksymalnie nadwyżkowej. Zostało wyodrębnionych 39 grup elementarnych deficytowych, 9 grup elementarnych zrównoważonych oraz 2 grupy elementarne nadwyżkowe. Zarówno grupy elementarne deficytowe, jak i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, natomiast grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

2.1. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych

W rankingu 15 grup elementarnych najbardziej deficytowych ze względu na wysokość wskaźnika dostępności znalazły się 4 grupy elementarne z grupy wielkiej technicy i inny średni personel oraz 3 grupy elementarne zaliczone do wielkiej grupy specjalistów, przy czym 2 z nich to zawody informatyczne.

W rankingu 15 grup elementarnych deficytowych najwięcej bezrobotnych (średniomiesięcznie) w 2019 roku odnotowano w grupie elementarnej Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani (905 osób) oraz w grupie elementarnej Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem (833 osoby). Grupa Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani charakteryzowała się jednocześnie najwyższym w przedstawionym rankingu wskaźnikiem dostępności ofert pracy (0,37). Podkreślić należy, że im wyższy wskaźnik tym mniejsza dostępność ofert, czyli mniejsza przewaga liczby ofert w stosunku do liczby bezrobotnych w danej grupie. Najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy w omawianym rankingu odnotowano w grupie elementarnej Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani (0,11), co wynika z faktu, że w tej grupie w 2019 roku zarejestrowano 154 osoby, a wpłynęło 1 436 ofert, co zdecydowało o najwyższej dostępności ofert pracy w tej grupie w odniesieniu do pozostałych grup wymienionych w rankingu.

Tabela 11. Ranking 15 elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik			Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy	dostępności ofert pracy	długo-trwałego bezrobocia	płynności bezrobotnych	ofert subs. w CBOP*	miejsce aktywizacji zawod.
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	153,67	1 435,92	0,11	37,09	1,05	0,92	0,33
4227	Ankieterzy	80,58	551,42	0,15	39,74	1,03	0,15	0,15
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	66,58	381,33	0,17	33,33	1,05	15,24	9,52
2295	Optometryści	8,92	45,33	0,20	18,18	1,04	70,00	10,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	70,92	344,83	0,21	35,53	1,04	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	357,92	1 610,25	0,22	32,34	1,04	2,66	1,82
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	23,83	102,50	0,23	42,11	1,21	16,18	10,29
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	140,75	490,42	0,29	35,25	1,00	2,52	1,34
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	324,50	1 115,08	0,29	31,79	1,02	3,58	3,03
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	115,42	382,83	0,30	35,45	1,01	48,09	33,01
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	832,75	2 620,67	0,32	40,92	1,02	2,27	1,23
1211	Kierownicy do spraw finansowych	200,25	627,58	0,32	36,76	1,04	2,61	1,16
3252	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	9,92	29,17	0,34	18,18	1,00	17,44	11,63
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	56,17	155,92	0,36	35,19	1,01	7,59	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	904,83	2 452,58	0,37	30,24	1,02	0,76	0,34

* CBOP=PUP+OHP+EURES

2.2. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych

Wśród 9 grup elementarnych zrównoważonych na poziomie kraju, wystąpiły 3 grupy zawodów z grupy wielkiej technicy i inny średni personel oraz 3 grupy zawodów z grupy wielkiej operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Najwięcej bezrobotnych (średniomiesięcznie) wśród grup uznanych za zrównoważone w wymienionym rankingu odnotowano w grupie elementarnej operatorzy maszyn do szycia – 1 763 bezrobotnych. Grupa ta charakteryzowała się również najwyższą średniomiesięczną liczbą dostępnych ofert pracy (1 607 ofert), co w efekcie przyczyniło się do najniższej dostępności ofert pracy w tej grupie w odniesieniu do pozostałych grup zrównoważonych (wskaźnik 1,10). We wszystkich zawodach uznanych za zrównoważone liczba ofert pracy była zbliżona do średniomiesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2019 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy		ofert subs. w CBOP*	miejsc aktywizacji zawod.
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1 185,08	1 316,33	0,90	6,53	0,86
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	540,08	574,00	0,94	11,60	5,57
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	26,00	27,25	0,95	0,00	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	54,58	55,50	0,98	35,14	24,86
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	518,58	525,58	0,99	1,87	0,53
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	1 169,17	1 138,67	1,03	20,11	15,58
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	512,50	495,33	1,03	13,26	5,82
8153	Operatorzy maszyn do szycia	1 762,92	1 607,08	1,10	6,49	1,73
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	317,25	289,00	1,10	43,47	30,99

*CBOP=PUP+OHP+EURES

2.3. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych

Wśród 2 grup elementarnych nadwyżkowych na poziomie kraju, znalazła się 1 grupa zawodów z grupy wielkiej operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz 1 grupa z grupy wielkiej specjaliści.

W grupie elementarnej Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru odnotowano (średniomiesięcznie) w 2019 r. – 230 osób bezrobotnych, a w grupie elementarnej Prezentery radiowi, telewizyjni i pokrewni średniomiesięczna liczba bezrobotnych wyniosła 35 osób. Obie grupy odznaczały się zbliżonymi wskaźnikami dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych. Natomiast w grupie elementarnej Prezentery radiowi, telewizyjni i pokrewni odnotowano zdecydowanie wyższy odsetek miejsc aktywizacji zawodowej.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku

Kod grupy	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba		Wskaźnik			Odsetek	
		bezrobotnych	dostępnych ofert pracy	dostępności ofert pracy	długo trwałego bezrobocia	płynności bezrobotnych	ofert subs. w CBOP*	miejsc aktywizacji zawod.
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	229,33	116,08	1,98	50,21	0,97	12,55	3,33
2656	Prezentery radiowi, telewizyjni i pokrewni	34,58	11,83	2,92	48,48	0,93	20,75	20,75

* CBOP=PUP+OHP+EURES

3. Analiza umiejętności/predyspozycji

Statystyka pozwalająca na dokonanie analizy w tym zakresie jest bardzo ograniczona z uwagi na braki danych dotyczących uprawnień i umiejętności w systemach informatycznych urzędów pracy. Wprawdzie do systemów zaimplementowany został Centralny Katalog Umiejętności, ale urzędy pracy nie uzupełniają danych nt. umiejętności w systemach informatycznych. Natomiast w odniesieniu do uprawnień, wprawdzie w metodologii został przygotowany katalog uprawnień, ale na etapie wdrażania budził tak wiele wątpliwości, że ostatecznie zdecydowano o jego niewykorzystaniu.

W każdej z wielkich grup zawodów wyodrębniono po pięć umiejętności najczęściej posiadanych przez bezrobotnych oraz po pięć umiejętności najczęściej wymaganych w ofertach pracy. Niemniej jednak umiejętności te wskazano dla zaledwie kilku procent bezrobotnych w każdej z grup i znikomej liczby ofert, więc trudno na tej podstawie formułować wnioski.

Najczęstszą umiejętnością posiadaną przez bezrobotnych (czyli taką, którą posiadał najwyższy odsetek bezrobotnych w danej grupie zawodów) była współpraca w zespole. Udział tej umiejętności oscylował w przedziale od 12,2% w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy do 16,1% w grupie siły zbrojne. Jedynie w grupie wielkiej specjaliści najczęstszą umiejętnością posiadaną przez bezrobotnych była obsługa komputera i wykorzystanie internetu, wskazane również w 6 innych grupach wielkich jako jedna z najważniejszych umiejętności. Pozostałe umiejętności najczęściej posiadane przez bezrobotnych to sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, komunikacja ustna/komunikatywność oraz planowanie i organizacja pracy własnej.

Przechodząc do umiejętności, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy w zawodach kwalifikowanych do grup wielkich, w grupie wielkiej przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy największy odsetek stanowiły umiejętności związane z planowaniem i organizacją pracy własnej oraz związane z zarządzaniem ludźmi/przywództwem (odpowiednio 2,6% oraz 1,1% wskazań w tej grupie). Komunikacja ustna/komunikatywność była najbardziej pożądana w takich grupach wielkich, jak: specjaliści oraz technicy i inny średni personel (odpowiednio 1,4% i 1,5% wskazań), pracownicy biurowi oraz pracownicy usług i sprzedawcy (po 1,4% wskazań). Z kolei w grupach wielkich rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz w grupie wielkiej pracownicy przy pracach prostych najbardziej pożądaną umiejętnością była sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna (odpowiednio 2,4%; 2,5%, 3,3% oraz 2,3%).

Bezrobotni bez zawodu w końcu 2019 roku w liczbie 121,8 tys. osób stanowili 14,1% ogółu bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, udział bezrobotnych bez zawodu w ogólnej liczbie bezrobotnych oscylował w przedziale od 2% wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym do ok. 30% wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Sytuacja ta jest potwierdzeniem, że zawodu najczęściej nie posiadają osoby z wykształceniem

ogólnym lub gimnazjalnym i poniżej, choć w przypadku również pozostałych poziomów kształcenia pewna część bezrobotnych, z uwagi na brak zdanych egzaminów zawodowych kończy dany poziom edukacji formalnie nie posiadając zawodu.

Tabela 14. Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bez zawodu*	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)**
Ogółem	865 205	121 849	14,08
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	229 376	69 646	30,36
zasadnicze zawodowe	220 403	6 678	3,03
średnie ogólnokształcące	98 864	27 851	28,17
policealne i średnie zawodowe	191 366	14 937	7,81
wyższe	125 196	2 737	2,19
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	127	11	8,66
szkoła przysposabiająca do pracy	1 022	215	21,04
technikum	64 585	10 660	16,51
liceum ogólnokształcące	67 545	21 048	31,16
liceum profilowane	3 685	837	22,71
technikum uzupełniające	3 308	294	8,89
liceum uzupełniające	3 039	509	16,75
szkoła policealna	24 697	1 928	7,81
wyższa	94 907	2 143	2,26
brak danych źródłowych	500 509	78 731	15,73
branżowa szkoła I stopnia	101 781	5 473	5,38

* Są to osoby, które nie zdały egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

**Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu do ogółu bezrobotnych w ramach danej kategorii wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego.

Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły, ponad 1/3 ogółu bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu wśród bezrobotnych, którzy ukończyli licea ogólnokształcące (31%), a ok. 1/5 wśród bezrobotnych, którzy ukończyli licea profilowane (22,7%). Najmniej bezrobotnych bez zawodu wystąpiło wśród bezrobotnych, którzy ukończyli szkoły wyższe (2,3%) oraz szkoły branżowe I stopnia (5,4%).

4. Analiza rynku edukacyjnego

Wyniki analizy rynku edukacyjnego stanowią uzupełnienie informacji o deficycie bądź nadwyżce danego zawodu w kontekście tego, czy kształcenie w nim odbywa się oraz jaka część absolwentów trafia do urzędów pracy. Źródło informacji nt. liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg zawodów i specjalności stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN.

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy jest wskazanie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki chronią absolwentów przed bezrobociem i długotrwałym pozostawaniem w rejestrach urzędów pracy.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące źródła danych:

- system informatyczny urzędów pracy Syriusz;
- system Informacji oświatowej (SIO) MEN;

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia roku poprzedniego/maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2018, 31.05.2019),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni i sprawozdawczy rok szkolny (czyli rok szkolny 2017/2018 i 2018/2019).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów miał problemy z uzyskaniem zatrudnienia i trafił do rejestrów bezrobotnych. Miernik powinien przyjmować wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe

wartości przyjmuje wskaźnik, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż absolwenci szybciej znajdują zatrudnienie.

Kolejnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych na rynku pracy jest obliczenie **wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych**. Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych).

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100 ,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2018, 31.05.2019),

B_t^k – liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja roku sprawozdawczego (czyli 31.12.2018, 31.05.2019).

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów (lub kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2017/2018		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2018	stan na koniec maja 2019	stan na koniec grudnia 2018	stan na koniec maja 2019
zasadnicza szkoła zawodowa	46 506	22 296	5 949	3 936	12,8	8,5
szkoła przysposabiająca do pracy	2 364	0	77	49	3,3	2,1
technikum	109 846	78 392	9 231	4 041	8,4	3,7
liceum ogólnokształcące	191 959	55	6 475	3 205	3,4	1,7
liceum profilowane		0	125	66		
liceum uzupełniające	181	0	181	85	100,0	47,0
szkoła policealna	64 176	36 492	2 092	1 737	3,3	2,7

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Liczba bezrobotnych absolwentów jest powiązana z liczbą absolwentów kończących dany typ szkoły.

Najwięcej bezrobotnych absolwentów generowały szkoły, które kończyła największa liczba absolwentów, czyli licea ogólnokształcące oraz technika. Biorąc po uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów na pierwszym miejscu znajdowali się absolwenci liceów uzupełniających, z których wszyscy stali się bezrobotnymi (wg stanu w końcu 2018 roku), jednak liczba absolwentów tych szkół była znikoma (181 osób), a udział w ogólnej liczbie absolwentów marginalny. Należy podkreślić, że we wszystkich typach szkół miał miejsce spadek wskaźnika frakcji pomiędzy grudniem 2018 roku, a majem 2019 roku. Zdecydowanie największy spadek wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wystąpił wśród absolwentów liceów uzupełniających, o ponad 50 punktów procentowych, z poziomu 100,0 do poziomu 47. Najniższy wskaźnik frakcji w maju 2019 roku odnotowano wśród absolwentów liceów ogólnokształcących (1,7%), spadek o połowę w stosunku do grudnia 2018 r., co pozwala wysnuć wniosek, że w urzędach pracy zarejestrowali się tylko ci bezrobotni absolwenci liceów, którzy nie zdecydowali się na kontynuację nauki i faktycznie szukają pracy, ale brak zawodu skutecznie im to utrudnia.

Kształtowanie się wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu 2019 r. prezentuje tabela 16.

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2018/2019	Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
		stan na koniec grudnia 2019	
zasadnicza szkoła zawodowa	42 238	5 671	13,4
szkoła przysposabiająca do pracy	2 335	40	1,7
technikum	109 045	9 200	8,4
liceum ogólnokształcące	186 939	6 068	3,2
liceum profilowane	1 096	139	12,7
liceum uzupełniające	171	188	109,9
szkoła policealna	38 871	1 834	4,7

Biorąc pod uwagę wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w końcu grudnia 2019 roku, zdecydowanie na pierwszym miejscu znaleźli się absolwenci liceów uzupełniających (więcej absolwentów było bezrobotnymi w końcu 2019 roku niż ukończyło szkołę), a na kolejnych miejscach absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz liceów profilowanych.

Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu maja 2019 roku wśród absolwentów z roku szkolnego 2017/2018 przedstawia tabela 17, natomiast tabela 18 zawiera ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w końcu 2019 roku wśród absolwentów z roku szkolnego 2018/2019. Zestawienie liczby bezrobotnych absolwentów z liczbą absolwentów szkół wg typu szkoły pozwoliło na uzyskanie wiarygodnej informacji na temat tego, ukończenie jakich typów szkół zwiększa lub zmniejsza prawdopodobieństwo trafienia absolwentów do rejestru bezrobotnych.

W 11 elementarnych grupach zawodów wymienionych w tabeli 17 odnotowano spadek wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów pomiędzy grudniem 2018 r. a majem 2019 r. Największy spadek odnotowano w grupie elementarnej Fryzjerzy (o 8,4 p. p.) oraz w grupie elementarnej Sprzedawcy sklepowi (o 12,9 p. p.), które były jednocześnie grupami o najwyższym wskaźniku frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (odpowiednio 12,2% i 8,9%). Warto zwrócić uwagę na fakt, że w wymienionym rankingu w grupie Operatorzy aparatury medycznej oraz w grupie Technicy medyczni i dentystyczni, absolwenci szkół stanowili ponad 18% bezrobotnych w tej grupie w końcu maja 2019 r. W obu tych grupach odnotowano wzrost wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów pomiędzy grudniem 2018 a majem 2019 roku.

Tabela 17. Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu maja 2019 r. wśród absolwentów (50 i więcej) szkół ponadgimnazjalnych

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2017/2018		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych ogółem		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia 2018	koniec maja 2019	koniec grudnia 2018	koniec maja 2019	koniec grudnia 2018	koniec maja 2019	koniec grudnia 2018	koniec maja 2019
Fryzjerzy	1 910	1 910	394	233	3 367	3 336	20,6	12,2	11,7	7,0
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	2 002	2 002	436	178	7 660	7 344	21,8	8,9	5,7	2,4
Technicy technologii żywności	520	520	57	29	1 473	1 362	11,0	5,6	3,9	2,1
Kelnerzy	438	438	44	18	693	610	10,0	4,1	6,3	3,0
Technicy medyczni i dentyści	833	833	26	34	167	188	3,1	4,1	15,6	18,1
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2 041	2 041	81	73	1 986	1 868	4,0	3,6	4,1	3,9
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1 216	1 216	34	43	358	369	2,8	3,5	9,5	11,7
Fotografowie	678	678	65	23	273	251	9,6	3,4	23,8	9,2
Operatorzy aparatury medycznej	969	969	17	32	131	173	1,8	3,3	13,0	18,5
Kosmetyczki i pokrewni	6 026	6 026	251	197	2 394	2 246	4,2	3,3	10,5	8,8
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	7 931	7 931	609	259	6 156	5 786	7,7	3,3	9,9	4,5
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	8 148	8 148	801	264	2 909	2 735	9,8	3,2	27,5	9,7
Technicy fizjoterapii i masażyści	2 770	2 770	119	84	994	828	4,3	3,0	12,0	10,1
Technicy archiwistów i pokrewni	99	99	2	3	34	27	2,0	3,0	5,9	11,1
Technicy farmaceutyczni	2 878	2 878	130	84	757	641	4,5	2,9	17,2	13,1

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

** wg zawodu wyuczonego

W rankingu dotyczącym absolwentów roku szkolnego 2018/2019 znalazło się 5 zawodów wymienionych w rankingu z rocznika 2017/2018 o najwyższym wskaźniku frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów. Spośród nowych grup elementarnych zawodów, które znalazły się w rankingu absolwentów z roku szkolnego 2018/2019 w grupie elementarnej Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych wystąpił zdecydowanie najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych, który wyniósł 24,4%. Może to wynikać z faktu, że w zawodzie tym wystąpiła najwyższa liczba absolwentów spośród grup wymienionych w rankingu.

Tabela 18. Ranking 15 elementarnych grup zawodów według najwyższego wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów w końcu 2019 r. wśród absolwentów (50 i więcej) szkół ponadgimnazjalnych

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym 2018/2019	Liczba bezrobotnych absolwentów*	Liczba bezrobotnych ogółem	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych (%)
		koniec grudnia 2019			
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	154	24	6 034	15,6	0,4
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	189	28	1 184	14,8	2,4
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	6 139	767	19 479	12,5	3,9
Fryzjerzy	7 515	796	8 159	10,6	9,8
Kucharze	6 522	643	12 145	9,9	5,3
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	365	35	2 987	9,6	1,2
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	311	29	259	9,3	11,2
Kelnerzy	550	50	1 434	9,1	3,5
Technicy technologii żywności	774	67	1 431	8,7	4,7
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 795	221	6 194	7,9	3,6
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2 670	208	1 343	7,8	15,5
Technicy mechanicy	10 402	780	6 018	7,5	13,0
Recepcjoniści hotelowi	5 920	441	2 929	7,4	15,1
Mechanicy pojazdów samochodowych	7 636	565	8 757	7,4	6,5
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	11 350	807	3 309	7,1	24,4

* wg zawodu wyuczonego

Z uwagi na fakt, że dane GUS nt. studentów ostatniego roku studiów wg kierunków kształcenia zostaną opublikowane na przełomie lipca i sierpnia br. ta część została pominięta w raporcie Jak wskazują wyniki badań opublikowane w ogólnopolskim systemie monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych (ELA) ryzyko bezrobocia jest związane nie tylko z kierunkiem kształcenia, ale również rodzajem uczelni wyższej na której zdobywano wykształcenie oraz sytuacją na danym rynku pracy. Szczegółowe dane dotyczące kierunków studiów, ale również uczelni pod względem wysokości przyszłego wynagrodzenia, czasu poszukiwania pracy czy ryzyka bezrobocia znajdują się na stronie www.ela.nauka.gov.pl

PODSUMOWANIE

W 2019 roku przeciętnie w roku pracowało 13 109,6 tys. osób, czyli o 249,1 tys. (1,9%) więcej niż rok wcześniej. Największy udział w ogólnej liczbie pracujących miały (podobnie, jak w poprzednich latach) województwa: mazowieckie, śląskie oraz wielkopolskie. W całym 2019 r. utworzono 674,8 tys. miejsc pracy, zdecydowanie najwięcej w województwie mazowieckim (20,1% ogółu nowo utworzonych miejsc pracy).

Wg stanu w końcu 2019 roku w urzędach pracy zarejestrowanych było **743,2 tys. posiadających zawód oraz 122 tys. osób bezrobotnych bez zawodu.**

Zdecydowanie najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2019 r. posiadało zawody z grupy elementarnej Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni), w której zarejestrowanych było **89,0 tys. osób**, czyli prawie połowa (48,8%) bezrobotnych zarejestrowanych w grupie wielkiej pracownicy usług i sprzedawcy. Bezrobotni z omawianej grupy stanowili 12% ogólnej liczby bezrobotnych posiadających zawód, czyli co 8 bezrobotny posiadał zawód z wymienionej grupy.

Grupa sprzedawcy sklepowi (ekspedieni) była także grupą o największym napływie bezrobotnych w 2019 roku, który wyniósł **132,1 tys. osób**, czyli 10,5% napływu ogółem bezrobotnych posiadających zawód (1 259,5 tys. osób).

W 2019 roku na poziomie kraju nie zidentyfikowano żadnej grupy maksymalnie deficytowej bądź nadwyżkowej, wystąpiło natomiast 39 grup elementarnych deficytowych, 9 zrównoważonych i 2 nadwyżkowe.

Fakt, że dana grupa zawodów pozostaje deficytowa, zrównoważona lub nadwyżkowa na poziomie kraju nie oznacza, że tak samo wygląda to we wszystkich województwach. Sytuacja w tym zakresie pozostaje zróżnicowana, szczegółowe

informacje odnośnie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych na poziomie kraju oraz ich prezentację na poziomie województw zawarto na końcu opracowania.

Biorąc pod uwagę typ ukończonej szkoły najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów cechował absolwentów liceów uzupełniających (więcej absolwentów było bezrobotnymi w końcu 2019 r. niż ukończyło szkołę), a w dalszej kolejności absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oraz liceów profilowanych.

Biorąc pod uwagę grupy elementarne zawodów, najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w końcu 2019 roku dotyczył takich grup elementarnych, jak: Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (15,6%); Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (14,8%); Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (12,5%) oraz Fryzjerzy (10,6%).

Uwaga:

Od 2015 roku równolegle prowadzone były 2 badania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, tj. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZ) oraz Barometr zawodów (BZ). Uzyskiwane wyniki w obu badaniach różniły się m.in. ze względu na stosownie różnych klasyfikacji zawodów, jak też z uwagi na fakt, że w MZ prezentowane były dane historyczne, a w BZ dane prognostyczne z wykorzystaniem oceny eksperckiej. W świetle powyższego, podjęta została decyzja o połączeniu obu badań. Od 2020 r. metodologia badania BZ została zmodyfikowana, by w ocenie eksperckiej brane były pod uwagę także dane statystyczne, dotąd wykorzystywane w MZ. Wobec powyższego jest to ostatni raport prezentujący wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

POLSKA
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ankieterzy
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Optometryści
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami
		Kierownicy do spraw finansowych
		Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Lektorzy języków obcych
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Magazynierzy i pokrewni
		Sekretarze prawni
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy sieci internetowych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Przedstawiciele handlowi
		Układacze towarów na półkach
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Operatorzy maszyn do prania

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

**ZAWODY DEFICYTOWE, ZRÓWNOWAŻONE I NADWYŻKOWE W POLSCE
W UKŁADZIE ALFABETYCZNYM I WG WOJEWÓDZTW W 2019 R.**

Grupy elementarne zawodów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy																	
Agenci i administratorzy nieruchomości																	
Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Ankieterzy																	
Funkcjonariusze służby więziennej																	
Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji																	
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych																	
Kierownicy do spraw badań i rozwoju																	
Kierownicy do spraw budownictwa																	
Kierownicy do spraw finansowych																	
Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży																	
Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi																	
Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym																	
Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny																	
Lektorzy języków obcych																	
Magazynierzy i pokrewni																	
Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych																	
Operatorzy maszyn do prania																	
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych																	
Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek																	
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych																	
Operatorzy maszyn do szycia																	
Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych																	

Grupy elementarne zawodów	Polska	Dolnośląskie	Kujawsko-pomorskie	Lubelskie	Lubuskie	Łódzkie	Małopolskie	Mazowieckie	Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie
Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru																	
Optometryści																	
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem																	
Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)																	
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food																	
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni																	
Przedstawiciele handlowi																	
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Robotnicy przygotowujący i wnoszący konstrukcje metalowe																	
Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie																	
Sekretarze prawni																	
Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani																	
Specjaliści do spraw sieci komputerowych																	
Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)																	
Specjaliści dop. spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznej																	
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi																	
Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia																	
Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany																	
Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)																	
Technicy sieci internetowych																	
Układacze towarów na półkach																	

Legenda:

	max. nadwyżka		deficyt
	deficyt		max. nadwyżka
	max. deficyt		max. nadwyżka
	max. nadwyżka		max. deficyt
	równowaga		

WOJ. DOLNOŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Mechanicy statków powietrznych i pokrewni
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Optometryści
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w gastronomii
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Lektorzy języków obcych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Sekretarze prawni
		Magazynierzy i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Przedstawiciele handlowi
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Analitycy finansowi
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Inżynierowie budownictwa
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Ratownicy medyczni
		Listonosze i pokrewni
		Urzednicy do spraw podatków
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Spedytorzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn do szycia
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Lakiernicy
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Maszyniści kolejowi i metra
		Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
		Technicy analityki medycznej
		Aktorzy
		Sadownicy
		Fizycy i astronomowie
		Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanых gdzie indziej niesklasyfikowani
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
		Inżynierowie telekomunikacji
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Audiofonolodzy i logopedzi
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kierownicy w górnictwie

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Lekarze weterynarii specjaliści
		Instruktorzy technologii informatycznych
	zawód deficytowy	Optometryści
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Stewardzi
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Programiści aplikacji
		Pracownicy obsługi placowej
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Analitycy systemów komputerowych
		Kierownicy do spraw finansowych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Sortowacze odpadów
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Planiści produkcyjni
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Urzednicy do spraw świadczeń społecznych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Przedstawiciele handlowi
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Funkcjonariusze celni i ochrony granic
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
		Technicy medyczni i dentystyczni
		Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Literaci i inni autorzy tekstów
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Strażacy
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)
		Uliczni sprzedawcy żywności

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. LUBELSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
	zawód deficytowy	Urzędnicy do spraw podatków
		Sekretarze prawni
		Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi
		Programiści aplikacji
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Kierownicy do spraw finansowych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Formierze odlewniczy i pokrewni
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Specjaliści do spraw public relations
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Operatorzy aparatury medycznej
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
		Technicy analityki medycznej
		Farmaceuci specjaliści
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Agenci ubezpieczeniowi
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Pracownicy działów kadr
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Opiekunowie dziecięcy
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Operatorzy wprowadzania danych
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Nauczyciele akademicy
		Uliczni sprzedawcy żywności
		Oficerowie sił zbrojnych
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. LUBUSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Lekarze weterynarii specjaliści
	zawód deficytowy	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Administratorzy systemów komputerowych
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Ankieterzy
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Specjaliści do spraw public relations
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Analitycy systemów komputerowych
		Urzędnicy do spraw podatków
		Meteorolodzy
		Agenci ubezpieczeniowi
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w gastronomii
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Technicy archiwiści i pokrewni
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Przedstawiciele handlowi
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w budownictwie
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
		Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Technicy sieci internetowych
		Magazynierzy i pokrewni
		Inżynierowie elektrycy
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Kierowcy samochodów ciężarowych

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Układacze towarów na półkach
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Operatorzy maszyn do prania
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Szklarze
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Tapicerzy i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy linii elektrycznych
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Muzycy i pokrewni
		Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
		Instruktorzy nauki jazdy
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Technicy analityki medycznej
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Maszyniści kolejowi i metra
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw ochrony środowiska
		Hodowcy drobiu
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŁÓDZKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Kierownicy do spraw finansowych
		Inżynierowie budownictwa
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Magazynierzy i pokrewni
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Lektorzy języków obcych
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Kierownicy w hotelarstwie
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Pielęgniarki z tytułem specjalisty
		Inżynierowie elektrycy
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Monterzy linii elektrycznych
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Przedstawiciele handlowi
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Operatorzy maszyn do prania
		Księgowi
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Spedytorzy i pokrewni
		Monterzy izolacji
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Cieśle i stolarze budowlani
		Technicy medyczni i dentystyczni
		Instruktorzy nauki jazdy
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Właściciele sklepów
		Listonosze i pokrewni
		Organizatorzy konferencji i imprez
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Muzycy i pokrewni
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Funkcjonariusze służby więziennej

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. MAŁOPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Strzałowi i pokrewni
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych
		Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Tapicerzy i pokrewni
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Lektorzy języków obcych
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Ratownicy medyczni
		Magazynierzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Układacze towarów na półkach
RÓWNO- WAGA	zawód zrównoważony	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Operatorzy maszyn do szycia
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Kowale i operatorzy pras kuźniczych
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Robotnicy budowy dróg
		Introligatorzy i pokrewni
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Operatorzy aparatury medycznej
		Ładowacze nieczystości
		Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Pracownicy biur informacji
		Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
		Planiści produkcyjni
		Hodowcy drobiu
		Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Pracownicy obsługi placowej

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. MAZOWIECKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Programiści aplikacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Administratorzy systemów komputerowych
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Analitycy systemów komputerowych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Farmaceuci specjaliści
		Funkcjonariusze celni i ochrony granic
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Aktorzy cyrkowi i pokrewni
		Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Lektorzy języków obcych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Urzędnicy do spraw podatków
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kodowacze, korektorzy i pokrewni
		Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
		Analitycy finansowi
		Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
		Inżynierowie budownictwa
		Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		Sortowacze odpadów
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Układacze towarów na półkach
		Sekretarze prawni
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Magazynierzy i pokrewni
		Kierownicy w hotelarstwie
		Przedstawiciele handlowi
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy upraw mieszanych
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Ceramicy i pokrewni
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzaných gdzie indziej niesklasyfikowani
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
		Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Pomocnicy biblioteczni
		Operatorzy maszyn do szycia
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Wyżsi urzędnicy administracji rządowej

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. OPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Urzędnicy do spraw podatków
		Ankieterzy
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Farmaceuci specjaliści
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
		Robotnicy obróbki kamienia
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Archiwiści i muzealnicy
		Analitycy systemów komputerowych
		Kreślarze
		Przedstawiciele handlowi
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Elektrycy budowlani i pokrewni
		Mistrzowie produkcji w budownictwie
		Magazynierzy i pokrewni
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Inżynierowie elektronicy
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Tynkarze i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Spawacze i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Ekonomiści
		Rolnicy upraw polowych
		Operatorzy centrali telefonicznych
		Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Windykatorzy i pokrewni

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych
		Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku
		Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
		Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
		Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Obuwnicy i pokrewni
		Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
		Pomoce domowe i sprzątaczk
		Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Technicy elektronicy i pokrewni
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Kelnerzy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy upraw polowych
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Muzycy i pokrewni
		Kierownicy w hotelarstwie
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. PODKARPACKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Lekarze weterynarii specjaliści
		Programiści aplikacji
		Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Analitycy systemów komputerowych
		Kierownicy do spraw finansowych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Magazynierzy i pokrewni
		Monterzy linii elektrycznych
		Inżynierowie telekomunikacji
		Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rzecznicy (z wyłączeniem majątkowych)
		Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Introligatorzy i pokrewni
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Obuwnicy i pokrewni
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Opiekunowie dziecięcy
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. PODLASKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Urzędnicy do spraw podatków
		Lekarze weterynarii specjaliści
	zawód deficytowy	Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Pracownicy obsługi placowej
		Programiści aplikacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Technicy sieci internetowych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Agenci ubezpieczeniowi
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do szycia
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Lektorzy języków obcych
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Ładowacze nieczystości
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
RÓW- NO- WAGA	zawód zrównoważony	Spedytorzy i pokrewni
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy analityki medycznej
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)
		Technicy elektronicy i pokrewni
		Monterzy izolacji
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Monterzy linii elektrycznych
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Policjanci

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. POMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
	zawód deficytowy	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Wyżsi urzędnicy administracji rządowej
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Optometryści
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Programiści aplikacji
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Instruktorzy technologii informatycznych
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw finansowych
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Meteorolodzy
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Szklarze
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Czyściciele pojazdów
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Magazynierzy i pokrewni
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Pracownicy działów kadr
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
RÓWNO-WAGA	zawód zrównoważony	Drukarze
		Funkcjonariusze celn i ochrony granic
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Spawacze i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Fotografowie
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
		Obuwnicy i pokrewni
		Nauczyciele szkół podstawowych
		Kierownicy w hotelarstwie
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Pomocnicy biblioteczni
		Operatorzy aparatury medycznej
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Monterzy budownictwa wodnego
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Programiści aplikacji
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Optometryści
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Specjaliści do spraw sieci komputerowych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Szklarze
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Technicy sieci internetowych
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Sekretarze prawni
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Inżynierowie elektrycy
		Inżynierowie elektronicy
		Kierownicy w górnictwie
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Maszyniści kolejowi i metra
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Magazynierzy i pokrewni
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy obsługi placowej
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
		Operatorzy maszyn do szycia
		Pośrednicy handlowi
		Przedstawiciele handlowi
		Spawacze i pokrewni
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Stewardzi
		Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Pielegniarki z tytułem specjalisty
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi
		Pracownicy obsługi placowej
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Inżynierowie budownictwa
		Kreślarze
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
		Spedytorzy i pokrewni
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Konduktorzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Muzycy i pokrewni
		Maszyści kotłów parowych i pokrewni
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
		Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		Windykatorzy i pokrewni
		Monterzy linii elektrycznych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzaných gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Zmywacze okien

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
	zawód deficytowy	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Ankieterzy
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
		Ekonomiści
		Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
		Tapicerzy i pokrewni
		Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Jubilerzy, złotnicy i pokrewni
		Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Chemicy
		Pracownicy do spraw transportu
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Pomoce kuchenne
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Windykatorzy i pokrewni
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Kodowacze, korektorzy i pokrewni
		Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
		Planiści produkcyjni

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni
	zawód deficytowy	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Windykatorzy i pokrewni
		Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Programiści aplikacji
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Urzędnicy do spraw podatków
		Ankieterzy
		Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Przedstawiciele handlowi
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Mechanicy rowerów i pokrewni
		Kierownicy w gastronomii
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Planiści produkcyjni
		Magazynierzy i pokrewni
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
RÓW- NO- WAGA	zawód zrównoważony	Przedstawiciele handlowi
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy upraw mieszanych
		Operatorzy centrali telefonicznych
		Rybacy śródlądowi
		Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kreślarze
		Hodowcy drobiu
		Opiekunowie dziecięcy
		Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych
		Ładowacze nieczystości
		Agenci ubezpieczeniowi
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. WIELKOPOLSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Analitycy systemów komputerowych
		Optometryści
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Programiści aplikacji
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Kierownicy do spraw finansowych
		Lektorzy języków obcych
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimedii
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
		Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Technicy sieci internetowych
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Policjanci
		Zaopatrzeniowcy
		Magazynierzy i pokrewni
		Księgowi
		Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Sekretarze prawni
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Kierownicy do spraw reklamy i public relations
		Maszyniści kolejowi i metra
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Stewardzi

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
		Właściciele sklepów
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Spawacze i pokrewni
		Monterzy linii elektrycznych
RÓW- NOWA- GA	zawód zrównoważony	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Optycy okularowi
		Konduktorzy i pokrewni
		Pracownicy biur informacji
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Pomocniczy personel medyczny
		Instruktorzy nauki jazdy
		Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Strażacy
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Diagności laboratoryjni specjaliści

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód deficytowy	Piełgniarki z tytułem specjalisty
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Policjanci
		Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
		Kierownicy do spraw finansowych
		Magazynierzy i pokrewni
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
		Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
		Urzednicy do spraw świadczeń społecznych
		Strażacy
		Asystenci nauczycieli
		Tynkarze i pokrewni
		Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Szklarze
RÓWNO WAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy wprowadzania danych
		Kierownicy w gastronomii
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Obuwnicy i pokrewni
		Kreślarze
		Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Urzednicy do spraw podatków
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
		Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów
		Opiekunowie dziecięcy
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Monterzy linii elektrycznych
		Pracownicy do spraw transportu
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
NADWYŻKA	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Robotnicy budowy dróg
		Księgowi
		Stewardzi
		Inżynierowie górnictwa i metalurgii

Grupy elementarne deficytowe i zrównoważone zostały uszeregowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy, a grupy elementarne nadwyżkowe od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.